

HOLLAND FESTIVAL 76

Nederlands Kamerkoor
Amsterdamse Orgelkring I

**Nederlands Kamerkoor
Amsterdamse
Orgelkring**

	dirigent	Kerry Woodward
	organist	Charles de Wolff
Mario Castelnuovo-Tedesco (1895–1968)	orgel	Fanfare
Henry Ainsworth (–1622)	koor	Extract fom Psalm 7 (1612)
Josiah Flagg (1738–1794)	koor	Hallelujah (1764)
John Antes (1740–1811)	koor en orgel continuo	Surely he hath borne our griefs (1795)
William Billings (1746–1800)	koor	Jargon (1778)
Isaac B. Woodbury (1818–1858)	koor	Stars of the Summer Night (1856)
Charles Ives (1874–1954)	koor	Psalm 67 (1898)
Charles Ives (1874–1954)	orgel	Variations on America (1891)
Aaron Copland (1900–)	orgel	Preamble (1949)
Aaron Copland (1900–)	koor	In the beginning (1947) soliste : Sibylle Raaphorst, mezzo-sopraan
Robert Crandell (1910–)	orgel	Carnival, a suite for organ
Jean Berger (1912–)	koor	It is good to be merry (1961)

Nederlands Kamerkoor

Sopranen :

Jolanda van Daalen
 Adinda de Nijs
 May Oranje
 Fredy Schweppe

.....

Tenoren :

Ad van Baasbank
 Michiel ten Houte de Lange
 Michael Stotts
 Wim van Gerven

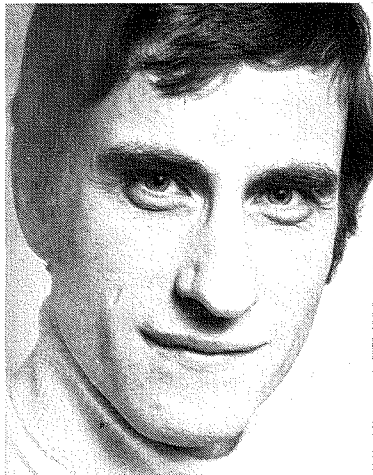
Alten :

Sibylle Raaphorst
 Mies Rondèl
 Antoinette Blom
 Anne Maas

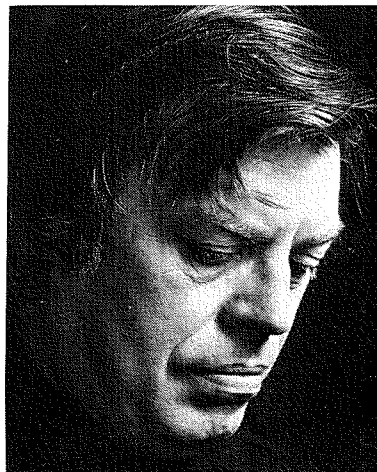
Bassen :

Otto Ottens
 Jaap Dieleman
 Harry van der Kamp
 Hans Pootjes

Kerry Woodward

Charles de Wolff

Nederlands Kamerkoor

Het Nederlands Kamerkoor, een onafhankelijk professioneel ensemble, opgericht en gedurende vele jaren geleid door Felix de Nobel, legt zich voornamelijk toe op de a cappella zang, d.i. de zang zonder instrumentale begeleiding die in de Nederlanden in de 15e en 16e eeuw tot grote bloei is gekomen. Vele hedendaagse componisten werden door deze activiteit geïnspireerd tot het schrijven van moderne a cappella muziek, die aan dirigent en koor werd opgedragen. In het bijzonder dienen hier de hartelijke relaties te worden genoemd met Zoltán Kodály, Francis Poulenc, Frank Martin en Luigi Dallapiccola.

Het koor heeft internationale bekendheid verworven door zijn medewerking aan de grote festivals, zijn tournees zowel in Europa als in Amerika, zijn grammofoonplaten en zijn radio-uitzendingen in verscheidene landen. Sinds 1972 wordt de grote traditie voortgezet onder leiding van Hans van den Hombergh.

Kerry Woodward

Kerry Woodward is Associate Conductor van de B.B.C. Singers in Londen. Vele concerten voor orkest c.q. koor die onder zijn leiding zijn gegeven, zijn door de B.B.C. uitgezonden. Onlangs is hij opgetreden met het London Sinfonietta, het orkest van het Royal Ballet, in Covent Garden en tijdens de Henry Wood Promenade Concerts in de Royal Albert Hall in Londen.

In de maand december van het afgelopen jaar werd onder zijn leiding de wereldpremière gegeven van 'Der Kaiser von Atlantis' van Viktor Ullmann in Amsterdam met de Nederlandse Opera. Vorige maand dirigeerde hij enkele voorstellingen van deze opera in Brussel. In het komende jaar zullen ook in Spoleto, San Francisco, New York en Adelaide opvoeringen hiervan plaatsvinden onder leiding van Kerry Woodward.

Charles de Wolff

Charles de Wolff (1932) studeerde aan het conservatorium te Amsterdam orgel, piano en hoofdvak theorie. Op 22-jarige leeftijd verwierf hij de Prix d'Excellence voor orgelspel. Zijn vertolkingen van experimentele muziek van onze tijd werden in 1965 bekroond met een eerste prijs in het Internationaal Concours voor hedendaagse muziek. Hij geeft orgelconcerten in vrijwel geheel Europa, waarbij bijzondere vermelding verdient zijn optreden tijdens het Internationales Bachfest in Schaffhausen, waar hij de Klavierübung Dritter Teil (de zgn. Grote Orgelmis) ten gehore heeft gebracht.

De Wolff is niet alleen een befaamd organist, hij is evenzeer dirigent. Als zodanig is hij vast verbonden aan het Noordelijk Filharmonisch Orkest, het Toonkunskoor Bekker te Groningen en de Nederlandse Bachvereniging te Naarden. Daarnaast vervult hij regelmatig gastdirecties o.m. bij buitenlandse orkesten.

'Fanfare' van Mario Castelnuovo-Tedesco

Mario Castelnuovo-Tedesco, die in Florence werd geboren, studeerde bij Ildebrando Pizzetti en emigreerde in 1937 naar de Verenigde Staten waar hij zich vestigde in Los Angeles.

Fanfare is een driedelige compositie over een twaalftoonsreeks. Deze reeks wordt unisono geïntroduceerd en vervolgens verwerkt tegen een fanfare-achtig accompagnement. Het trio-middendeel heeft een scherzando-karakter. Wanneer na dit trio de fanfare terugkeert, horen wij tegen de twaalftoonsreeks een interessant voorbijschuiven van de parallelakkoorden.

'Extract from Psalm VII' (1612) van Henry Ainsworth.

Henry Ainsworth is predikant geweest van de English Puritan Separatists in Amsterdam. Hij heeft in Amsterdam in het jaar 1612 een psalmboek uitgegeven dat de Pilgrims toen zij acht jaar later uit Delfshaven naar Amerika vertrokken, hebben meegenomen. Het Ainsworth-psalter is een fraaie verzameling van Engelse, Nederlandse, Franse en Duitse melodieën die vermoedelijk unisono werden gezongen door de zeer vrome kolonisten van New England.

'Hallelujah' (1764) van Josiah Flagg.

Josiah Flagg nam actief deel aan het concertleven in Boston en introduceerde vele buitenlandse musici. Zijn 'Collection of the best psalm tunes' bevat 116 psalmmelodieën en twee beurtzangen en werd gedrukt in Boston in 1764. Het 'Hallelujah', dat vermoedelijk door Flagg is gecomponeerd, is een interessant voorbeeld van een vijf-stemmige compositie dat contrasteert met de meer gekunstelde Europese voorbeelden uit deze periode.

'Surely he hath borne our griefs' (1795) van John Antes.

In 1732 vestigde een kleine groep Bohemers zich in Georgia; dit had de vestiging van andere gemeenschappen in Nazareth en Bethlehem in Pennsylvania en in Salem in North Carolina tot gevolg. Onder de zogenaamde 'Moravische' componisten was John Antes de meest prominente.

Dit werk, dat oorspronkelijk voor violen is geschreven, laat duidelijk uitkomen dat Antes een van de meest kundige in Amerika geboren componisten van zijn tijd is.

'Jargon' (1778) van William Billings.

Omstreeks 1770 had de zangschool, die in New England is ontstaan, zich vóór ontwikkeld. In de behoefte aan muziek en onderricht werd voorzien door een talentvolle groep van door zelfstudie gevormde componisten die vóór 1811 meer dan 370 liederenbundels hebben gepubliceerd. Van hen was William Billings een van de kleurrijkste persoonlijkheden. Hij heeft in zijn 'Thoughts on music' verklaard: 'Ik voel mij niet verplicht mij te houden aan welke regel ook van enig componist vóór mij'. 'Jargon' werd gecomponeerd als antwoord op kritiek op vroegere muziek van zijn hand, en ofschoon niet typisch voor zijn oeuvre werpen de hevig dissonerende harmonieën hun schaduw vooruit naar de klankwereld die meer dan een eeuw later door Charles Ives is geschapen.

'Stars of the Summer Night' (1856) van Isaac B. Woodbury.

In Philadelphia werd in 1835 een muziekvereniging opgericht naar het model van het Duitse mannenkoor. Dit soort gezelligheidsverenigingen floreerden, zoals vandaag nog de 'barbershop quartets', in het bijzonder in het middenwesten waar vele Duitse immigranten zich in de loop der tijd hebben gevestigd. Het hier ten gehore gebrachte liefdeslied op tekst van Longfellow werd gecomponeerd toen Woodbury dirigent was van de Bay State Glee Club en komt voor in vele college-songbooks van tegenwoordig.

Jehovah mine almightie God
 I hope repose in thee:
 save me from al that me pursue,
 and thou deliver mee.
 Least he a renting Lion like
 my sowl in peeces tear:
 breaking a sunder, while ther is
 no one deliverer.

HALLELUJAH

Josiah Flagg

"HALLELUJAH"

SURELY HE HATH BORNE OUR GRIEFS

John Antes

Surely He hath borne our griefs
 and carried our sorrows.
 He was wounded for our transgressions,
 He was bruised for our iniquities;
 The chastisement of our peace lay upon Him:
 And with his stripes we are healed.

Isaiah 53:4,5

JARGON

William Billings

Let horrid Jargon split the Air,
 And rive the Nerves asunder,
 Let hateful Discord greet the Ear,
 As terrible as Thunder.

William Billings

STARS OF THE SUMMER NIGHT

Isaac B. Woodbury

Stars of the summer night!
 Far in yon azure deeps,
 Hide, hide your golden light
 She sleeps! My lady sleeps!

Moon of the summer night!
Far down yon western steeps,
Sink, sink in silent light;
She sleeps, my lady sleeps!

Wind of the summer night!
Where yonder woodbine creeps,
Fold, fold your pinions light;
She sleeps, my lady sleeps!

Dreams of the summer night!
Tell her, her lover keeps
Watch! while in slumbers light!
She sleeps, my lady sleeps!

Henry Wadsworth Longfellow

THE SIXTY-SEVENTH PSALM Charles Ives

God be merciful unto us, and bless us;
And cause his face to shine upon us;
That thy way may be known upon earth,
Thy saving health among all nations.
Let the people praise thee, o God;
O let the nations be glad and sing for joy:
For thou shalt judge the people
righteously,
And govern the nations upon the earth.
Let the people praisethee, o God;
Then shall the earth yield her increase;
And God, even our own God, shall bless us.
God shall bless us; And
all the ends of the earth shall fear Him.

IN THE BEGINNING Aaron Copland

In the beginning God created the heaven
and the earth.
And the earth without form and void
And darkness was upon the face of the deep
And the Spirit of God moved upon the
face of the waters.

God said: "Let there be light"
And there was light.
And God saw the light that it was good.
And God divided the light from the dark-
ness. And God called the light Day.
And the darkness he called Night.

And the evening and the morning were the first day.

And God said: "Let there be a firmament in the midst of the waters and let it divide the waters from the waters."

And God made the firmament and divided the waters which were under the firmament from the waters which were above the firmament. And it was so.

And God called the firmament Heaven.

And the evening and the morning were the second day.

And God said: "Let the waters under the heaven be gathered together unto one place and let the dry land appear."

And God called the dry land Earth.

And the gathering together of the waters called He Seas.

And God saw that it was good.

And God said: "Let the earth bring forth grass the herb yielding seed and the fruit tree yielding fruit after its kind whose seed is in itself upon the earth."

And it was so.

And the earth brought forth grass and herb yielding seed after its kind and the tree yielding fruit whose seed was in itself after its kind.

And God saw that it was good.

And the evening and the morning were the third day.

And God said: "Let there be lights in the firmament of the heaven to divide the day from the night and let them be for signs and for seasons and for days and years. And let there be lights in the firmament of the heavens to give light upon the earth."

And it was so.

And God made two great lights.

The greater light to rule the day.

And the lesser light to rule the night.

He made the stars also.

And God set them in the firmament of the heaven to give light upon the earth and to rule over the day and over the night and to divide the day from the darkness.

And God saw that it was good.

And the evening and the morning were the fourth day.

And God said: "Let the waters bring forth abundantly the moving creature that hath life and fowl that may fly above the earth in the open firmament of heaven."

And God created great whales which the waters brought forth abundantly after their kind and ev'ry winged fowl after his kind.

And God saw that it was good.

And God blessed them saying:

Be fruitful and multiply.

And fill the waters in the seas.

And let fowl multiply in the earth.

And the evening and the morning were the fifth day.

And God said: "Let the earth bring forth the living creature after his kind cattle and creeping thing and beast of the earth after his kind." And it was so.

And God made the beast of the earth after his kind.

And cattle after their kind.

And ev'ry thing that creepeth upon the earth after his kind.

And God saw that it was good.

And God said: "Let us make man in our image after our likeness.

And let him have dominion over the fish of the sea.

And over the fowl of the air.

And over the cattle.

And over all the earth and over ev'ry creeping thing that creepeth upon the earth."

So God created man.

So God created in his own image.

In the image of God created He him male and female created He them.

And God blessed them and God said unto them be fruitful and multiply.

And replenish the earth and subdue it.

And have dominion over the fish of the sea and over the fowl of the air.

And over ev'ry living thing that moveth upon the earth.

And God said: "Behold I have given you
ev'ry herb bearing seed which is upon
the face of all the earth.

And ev'ry tree in the which is the
fruit of a tree yielding seed.

To you it shall be for food and to
ev'ry beast of the earth.

And to ev'ry fowl of the air.

And to ev'ry thing that creepeth upon
the earth wherein there is life.

I have given ev'ry green herb for
food."

And it was so.

And God saw ev'ry thing
that He had made and behold
it was very good.

And the evening and the morning were
the sixth day.

Thus the heavens and the earth were
finished and all the hosts of them.
And on the seventh day God ended his
work which He had made.

And He rested on the seventh day from
all His work which He had made.

And God blessed the seventh day and
sanctified it because that in it He
had rested from all his work which God
created and made.

These are the generations of the
heavens and of the earth when they
were created in the day that the Lord
God made the earth and the heavens and
ev'ry plant of the field before it was
in the earth and ev'ry herb of the
field before it grew.

For the Lord God had not caused it to
rain upon the earth and there was not
a man to till the ground.

But there went up a mist from the
earth and watered the whole face of
the ground.

And the Lord God formed man of the
dust of the ground.

And created into his nostrils the
breath of life.

And man became a living soul.

'Psalm LXVII' (1898) van Charles Ives.

Ives is een van de meest originele en veelbetekenende Amerikaanse componisten aller tijden. Zijn muziek biedt zo'n verscheidenheid aan stijl en expressie dat het niet mogelijk is in een paar regels een beeld van hem te schetsen.

'Psalm LXVII' – een van de drie psalm-arrangementen waartoe ook de psalmen 24 en 90 behoren – is gebaseerd op een bitonaal schema, met de mannenstemmen in g klein en de vrouwenstemmen in C groot.

Variations on 'America the Beautiful' (1891) van Charles Ives

De variaties over 'America the Beautiful' hebben als thema de bekende melodie van het Engelse 'God save the King'. Kerkelijke effecten worden vermengd met music-hall en circus-effecten. Er komen polytonale episodes in voor die wellicht als de oudste voorbeelden van werkelijke polytonaliteit kunnen worden beschouwd. Dit werk kan worden ondergaan als een vroege uitingsvorm van de tegenwoordige 'pop'.

'Preamble' (1949) van Aaron Copland

Aaron Copland bestemde de 'Preamble for a solemn occasion' voor Hammond-orgel doch werkte het later om voor orgel. Het werk begint met een door grote intervalsprongen gekenmerkt thema in octaven. Na een meer lyrisch gedeelte met koraal-elementen wordt het begin herhaald. Tegen het eind worden het octaventhema en het koraal op effectvolle wijze gecombineerd in een zetting voor vol orgel.

'In the beginning' (1947) van Aaron Copland.

Aaron Copland is een van de meest invloedrijke figuren in het Amerikaanse muziekleven, niet alleen als componist maar ook als commentator. Zijn composities zijn gematigd modern, met nu en dan een jazz of Joods accent. 'In the beginning' is geschreven voor het Harvard Symposium on Music Criticism; de tekst is genomen uit de eerste twee hoofdstukken van het boek Genesis.

'Carnival, a suite for organ' van Robert Crandell

Wat muzikale dwaasheid over bepaalde karakters die algemeen bekend zijn in de vroege geïmproviseerde Italiaanse comédie.

1. Pulcinella (scherzo): een potsenmaker uit Apulia in Zuid-Italië, vol grappen en goede luim.
2. Harlekijn's Serenade (capriccio): een komische vertegenwoordiger van de Venetiaanse lagere stand; tevens minnaar van Columbina; hij verkoopt vrolijke grappen en haalt amusante streken uit.
3. Klaagzang van Columbina (elegia): een van de verliefde vrouwen met een ernstige rol als, 'servetta' of kamenierster.
4. Clowns van Calabria (saltarello): de hansworsterij van Gianguergulo en Coviello uit Calabria, een schiereiland in Zuid-Italië.

'It is good to be merry' (1961) van Jean Berger.

Jean Berger studeerde, evenals Copland, bij Nadia Boulanger in Parijs en heeft ook een boek over Copland geschreven. Deze compositie is een op muziek gezet spreekwoord.

Kerry Woodward (koorwerken)
Harry Mayer/Kees de Wijs (orgelwerken)